

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Εξελικτική Ψυχολογία

Ενότητα 1: Εισαγωγικές έννοιες: Θεωρίες I

Ασημίνα Ράλλη

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας

Εισαγωγικές έννοιες I

Σχέδιο μαθήματος

- Ορισμός της Ψυχολογίας
- Ορισμός της Εξελικτικής / Αναπτυξιακής Ψυχολογίας
- Ιστορική αναδρομή
- Το αντικείμενο της Εξελικτικής Ψυχολογίας
- Τομείς ανάπτυξης
- Περίοδοι ανάπτυξης
- Κρίσιμα ερωτήματα

Ορισμός της Ψυχολογίας

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ είναι
η ΕΠΙΣΤΗΜΗ που σκοπό έχει να
ΠΕΡΙΓΡΑΨΕΙ και να ΕΞΗΓΗΣΕΙ τη ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ
και τις ΝΟΗΤΙΚΕΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ
κυρίως του ανθρώπου
αλλά και άλλων έμβιων όντων.

Ερώτηση

Τι είναι η Εξελικτική Ψυχολογία /
η Αναπτυξιακή Ψυχολογία ;

Εξελικτική Ψυχολογία: Ορισμός και Σκοπός

Ορισμός της Εξελικτικής ψυχολογίας

Η Εξελικτική / Αναπτυξιακή Ψυχολογία είναι ο επιστημονικός κλάδος που μελετά την αναπτυξιακή διαδοχή των σωματικών και ψυχολογικών αλλαγών που διέρχονται οι άνθρωποι από τη σύλληψη και συνεχίζονται σε ολόκληρη τη ζωή τους.

Σκοπός της Εξελικτικής Ψυχολογίας

Να καθορίσει:

(α) το **είδος** και τη **φύση** των αλλαγών στις διάφορες περιόδους της ζωής (από την ενδομητριακή περίοδο μέχρι τη γεροντική ηλικία).

(β) να εντοπίσει τους παράγοντες που δημιουργούν τις αλλαγές αυτές

Ιστορική αναδρομή

- **Τρεις αιώνες πριν:** Το παιδί αποτελούσε μικρογραφία του ενήλικου.
- **17ο αιώνα:** Το παιδί ήταν **φύσει κακό** και έτσι δόθηκε μεγάλη έμφαση στην ηθική διδασκαλία.
- **18ο αιώνα:** (Rousseau) Το παιδί είναι **φύσει καλό** και θα πρέπει να μείνει ελεύθερο να αναπτυχθεί το καθένα με το δικό του ρυθμό.
- **(Locke):** Το παιδί δεν είναι **ούτε φύσει καλό ούτε φύσει κακό** αλλά γεννιέται **tabula rasa**, «χάρτης ευεργός προς απογραφήν»
- **Η Βιομηχανική επανάσταση:** «ήθελε» το παιδί ως ιδιοκτησία και ως πηγή για οικονομικό όφελος.
- **Η σύγχρονη άποψη:** το παιδί είναι ένα **αναπτυσσόμενο άτομο** με ιδιαίτερες αναπτυξιακές ανάγκες που θα πρέπει να ικανοποιηθούν.
- Οι πρωτοπόροι της Εξελικτικής ψυχολογίας με τις πρώτες μελέτες έδειξαν πως το περιβάλλον επηρεάζει την ανάπτυξη.

Το αντικείμενο της Εξελικτικής /
Αναπτυξιακής Ψυχολογίας

Το αντικείμενο της Εξελικτικής Ψυχολογίας

Η εξέλιξη / ανάπτυξη διέρχεται από τρεις φάσεις:

A. την ανάπτυξη (αντικείμενο του μαθήματος)

B. την ωριμότητα

Γ. την ενέλιξη ή φθίση

- Η μελέτη της πορείας της ανάπτυξης περιλαμβάνει
- Ερωτήσεις του τύπου **ΤΙ**
- Ερωτήσεις του τύπου **ΓΙΑΤΙ**

Τομείς Ανάπτυξης

Τομείς ανάπτυξης

- Σωματική ανάπτυξη
- Γνωστική ανάπτυξη
- Ανάπτυξη προσωπικότητας-Συναισθηματική ανάπτυξη
- Κοινωνική ανάπτυξη

Περίοδοι Ανάπτυξης

Περίοδοι ανάπτυξης

- Η προγεννητική περίοδος: (από τη σύλληψη ως τη γέννηση)
- Βρεφική και νηπιακή ηλικία (από τη γέννηση ως το 3ο έτος)
- Προσχολική ηλικία (3-6 ετών)
- Μέση παιδική ηλικία (6-12 ετών)
- Εφηβεία (12 -20 ετών)
- Πρώιμη ενήλικη ζωή (20 – 40 ετών)
- Μέση ενήλικη ζωή (40-65 ετών)
- Ύστερη ενήλικη ζωή (από τα 65 έτη έως το θάνατο)

Τα κρίσιμα ερωτήματα της Εξελικτικής /
Αναπτυξιακής Ψυχολογίας

Τα κρίσιμα ερωτήματα της εξελικτικής ψυχολογίας

- Η ανάπτυξη είναι μια σταδιακή διεργασία αλλαγής ή σηματοδοτείται από περιόδους γοργής αλλαγής και αιφνίδιας εμφάνισης νέων μορφών σκέψης και δράσης;
- Ποια είναι η συμβολή των γονιδίων (φύση) και του εξωτερικού περιβάλλοντος (ανατροφή) στην αναπτυξιακή αλλαγή;
- Που οφείλονται τα σταθερά ατομικά χαρακτηριστικά που κάνουν τους ανθρώπους να διαφέρουν;
- Υπάρχουν ποσοτικές ή ποιοτικές αλλαγές στην ανάπτυξη;

Video:

Developmental Psychology Project: Questions and Answers

https://www.youtube.com/watch?v=7_J3Dcy6lv0

REFERENCE

Developmental Psychology Project: Overview

- **Researchers:** Julie Trout and Kathleen Buehler **Project Selected:** Option One
- **When:** January 5, 2009 - January 19, 2009
- **Participants:** 6 young children
- **Purpose:** To determine some of the differences in cognitive, moral, and language development. Also, to explore the potential classical conditioning of gender roles in various young children.
- **Means and Techniques:** The researchers employed tactics such as experiments and interviews with the participants.

Τέλος ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Ασημίνα Ράλλη 2015. Ασημίνα Ράλλη. «Εξελικτική Ψυχολογία. Εισαγωγικές έννοιες: Θεωρίες Ι». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/PPP1>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Video 1: Developmental Psychology Project: Overview

- **Researchers:** Julie Trout and Kathleen Buehler **Project Selected:** Option One
- **When:** January 5, 2009 - January 19, 2009
- **Participants:** 6 young children
- **Purpose:** To determine some of the differences in cognitive, moral, and language development. Also, to explore the potential classical conditioning of gender roles in various young children.
- **Means and Techniques:** The researchers employed tactics such as experiments and interviews with the participants.

Πηγή: https://www.youtube.com/watch?v=7_J3Dcy6lv0

